

**Juris Canonici Theoria Et Praxis, Ad Forum Tam
Sacramentale quàm contentiosum, tum Ecclesiasticum,
tum Seculare**

Cabassut, Jean

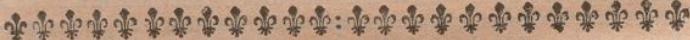
Lugduni, 1698

VI. Jura Graduatorum circa vacantia Beneficia Regni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62355](#)

cap.19. de reform. aboler reprobataque mandata de providendo, gratiasque expectativas & indulta. Alterum Concordati jus est, ut causæ omnes Ecclesiastica in Regno emergentes, absque citatione ad Romanam Curiam (exceptis majoribus) terminentur apud ordinarios locorum Judices. Tertiò , ut non liceat provocare, nec ad Papam quidem , omisso medio Tribunali Ecclesiastico. Id conformatur Civilibus Legibus edicentibus gradatim appellari , l. *Precipimus* , C. de appellation. & in Authent. de appellation. & intra quod tempus , §. ult. collat. 4. Jus verò Canonicum commune permittit saltum , omissoque medio appellari ad Papam , can. *Si quis*, can. *Omnis*, can. *Ad Romanam* , can. *Ideò*, 2. quest. 6. Quartò , ut irrita sit appellatio à gravamine in quacumque instantia ante sententiam definitivam , nisi tale sit gravamen, ut in definitiva sententia nequeat reparari. Quintò , ut si à Metropolitano , aut alio Judice Papæ immediatè subdito appelletur ad Supremam Sedem , causa ipsa judicetur in partibus Regni per commissos à Papa Judices usque ad finem litis , id est usque ad tertiam conformem sententiam definitivam ; nisi ob causam denegatae justitiae, vel ob iustum in eo loco metum , quo casu committenda erit causa in partibus convicinis. Sextò , ut Judices à Papa commissi ac delegati causas in partibus terminent intra biennium , sub penis excommunicationis & propriorum Beneficiorum privationis ipso facto incurriendis. Sanctæ tamē Romanæ Ecclesiæ Cardinales , & Romanæ Curiae Officiales actu exercentes , licet in Galliæ partibus degant , suas poterunt causas agitare in Curia Romana , si judicio convenientur Rei , & ad ipsam suas , quibus impetruntur , lites evocare. Hæc omnia statuuntur in Concord. tit. *De causis.*

C A P U T V I .

*Jura Graduatorum circa vacantia
Beneficia Regni.*

I. **D**EUS pro summo beneficio pollicitus olim fuit Ecclesiæ suæ, Jerem. 3. *Dabo vobis Pastores, ut pascam vos scientiâ & doctrinâ.* Et sapientissimè loquitur à Deo inspiratus Propheta Malachias cap. 2. *Labia Sacerdotis custodient scientiam, & legem de ore ejus requirent, quia Angelus Domini exercituum est.* Quocirca Pragmatica Sanctio in Basileensi Concilio edita , & in Galliæ Regno à Rege Carolo VII. à Clero universo , & à Parisiensi Senatu recepta , providens ut eruditis viris Præbendæ conferrentur , permulta in favorem Graduatorum

S consti

constituerat, quæ post hujus Sanctionis abrogationem retenta sunt ac instaurata per Concordatum Bononiense, & in Lateranensi Concilio comprobata, sicut hic subjiciam.

11. Distinguuntur Graduati in Simplices & Nominatos. Nominati dicuntur, quos privilegio decoratae Regni Universitates expressè ad vacatura Beneficia nominaverunt. Ipsi ergo debent tum has nominationis suæ literas, tum attestationem temporis studiorum suorum, tum etiam Literas Gradus sui Collatoribus exhibere. Graduati verò simplices sunt qui carent Universitatibus, in qua studuerunt, nominatione, sed proferunt Collatoribus Literas Gradus sui, simulque temporis quo studuerunt attestationem. Et quidem utriusque generis simul comprehensis Graduatis affectatur tercia pars Beneficiorum vacantium, adeo ut non sit liberum Collatoribus ordinariis, aut etiam Patronis Ecclesiasticis alteri cuiquam conferre, vel alterum præsentare instituendum. Secus est de laicis Patronis, quorum libertas manet intacta. Igitur quæcumque Beneficia his quatuor mensibus anni, Januario, Aprili, Julio, & Octobri vacant, folis conferuntur Graduatis, nisi horum aliquos vel Apostolici Mandatarii, vel Regii Indultarii (qui sanè jus habent ut Graduatis præferantur) excludant. Ipsi porrò quatuor menses ita inter Graduatos distribuantur, ut Januarius & Julius solis-Nominatis affectentur; Aprilis verò & October folis Graduatis simplicibus. Ita statuit Concordatum tit. de collationib. §. *Præfati Ordinarii.*

III. Ex utroque parente Nobiles Clerici privilegio decorantur, ut sufficiat eis minus studiorum tempus, modò debitissimis attestationibus hanc probent Nobilitatem. Sufficit enim illis triennio studuisse in ea Jurium Facultate in qua Gradum Baccalaurei sumpserunt: cum tamen in aliis Juri Civilis, aut Canonici Baccalaureis quinquennium studii exigatur secundum Ludovici XII. Regis Edicta anni 1498. artic. 5. & anni 1510. art. 8. 9. 10. 11. & 12. & Henrici III. anni 1585. ipsumque Concordatum tit. de collation. §. *Præterea.* Ubi etiam assignatur decennium studiorum in Magistris Licentiatis, aut Baccalaureis formatis in Theologia Facultate. At verò in Doctoribus ac Licentiatis in Jure Canonico & Civili, aut in Medicina, septennium. In Magistris ac Licentiatis Artium ab ipsa Logica inchoatorum, quinquennium. Excepto autem Jurium præfato Baccalaureatu, in ceteris omnibus Gradibus tam Plebeii quam Nobiles Clerici pari jure gaudent.

IV. Quin etiam Beneficia curata locorum muratorum, quocumque anni mense videntur, non nisi Graduatis conferri possunt. Concord. tit. de collation. §. *Statuimus quoque quod Parochiales:* & Edictum Henrici III. anni 1585.

V. Inter plures Graduatos simplices jus habent Collatores mensibus ipsis affectatis præferendi cæteris quemcumque libuerit. Sed inter Graduatos

duatos nominatos necessitas eis incumbit præferendi eum qui prior fuerit nominatus. Concord. d. tit. de collat. §. Statuimus quoque & ordinamus. At si uno codemque anno plures Graduati nominati concurrant, præferendi sunt Doctores Licentiatis, & hi Baccalaureis. In diversis autem Facultatibus Theologi Doctores Jurium Doctoribus, & hi Medicinæ Doctoribus præferendi; sicut etiam Canonum Doctor Juris Civilis Doctori, utpote dignior, d. §. Statuimus quoque & ordinamus. Ubi etiam præferri jubentur Theologiae Baccalaurei licentiatis in utroque Jure, vel in Medicina; & Baccalaurei in Jure Magistris Artium.

VII. Requiritur quod attinet ad Graduatos nominatos, ut ipsis concessa nominatio fuerit ab Universitate tempore Quadragesimæ: aliis enim anni temporibus factæ nominationes nullius roboris sunt. Quo etiam Quadragesimali tempore necesse est tam simplicibus quam nominatis Graduatis exhibere quotannis Collatoribus & Patronis Ecclesiasticis copiam Literarum Graduum suorum, & temporis studiorum attestationem, neconon (si occurrat) Nobilitatis, & Literas pariter nominationis, easque insinuare. Quorum si quid neglexerint, jus suum pro anno illo amittunt, & aliis factæ collationes subsistunt. Quinid si Graduato qui prædicta non exhibuerit, aut non insinuaverit statuto tempore, collatum fuerit Beneficium mensibus Graduatorum vacans, collatio illa rescindetur, juxta prædictas Ludovici XII. & Henrici III. Constitutiones, ipsumque Concordatum tit. de collat. §. Præfatique: Louetum lit. G, cap. 3. Despeisseum de benefic. tit. 3. num. 43. Porro præfactæ Nobilitatis attestations efflagitant quatuor testes, qui deposuerint jurati coram Judice ordinario loci nativitatis, eoque absente qui se Nobilem prætendit. Concord. tit. de collation. §. Cum vero: & Henricus III. in dicta Constitutione anni 1585.

VIII. Graduatis quibuscumque in ipsis etiam Beneficiis qua Graduatorum mensibus vacant, præferuntur primo Mandatarii Apostolici. Concord. tit. de Mandatis Apostolicis, §. Declarantes: etiam postquam mandatarius Apostolicus primum vacans Beneficium recusaverit, eo quod incertum ac litigiosum esset; quod Senatusconsultis Parisiensibus judicatum refert Chopinus lib. 1. de sacra Politia, cap. 5. num. 20. Secundò præferuntur quibuscumque Graduatis Indultarii Regii de Senatu Parisensi allumpti, secundum Francisci I. Edicta annorum 1541. & 1543. ut tradit Louetus littera B, num. 16.

VIII. Cessat quoque Graduatorum privilegium, si Papa rebus integris in Graduatorum mensibus prævenerit Collatorem ordinarium, aliqui conferendo. Concord. tit. de mandat. Apostolicis, §. Declarantes. Cessat pariter si Graduatus Beneficium possidet reddens annuos ducentos florinos, Concord. quam summam Louetus lit. B, num. 1. exponit aequivalere ducentis nostri temporis nummis singulis trium librarum. Quam ob causam Graduati tenentur sub pena nullitatis Beneficia quæ habent, eorumque

S 2 annuum

annuum valorem exprimere, quemadmodum & illi qui à Papa intendunt aliquod Beneficium imperare. Concord. tit. de collation. §. Volumus. Cessat infuper Graduatorum privilegium in Beneficiis per resignationem aut permutationem vacantibus in mensibus ipsorum, d. §. Volumus. Eis enim sola reservantur quæ per obitum vacant Beneficia. Ranchinus Decisionum part. 5. conclus. 421. Despeilleus de Benefic. tit. 3. Denique cessat Graduatorum jus in Dignitatibus Ecclesiarum, tam Collegiatarum, quam Cathedralium primariis, & in Præbendis Theologalibus, Penitentialibus, & Præceptorialibus, quas omnes eximi declarat à juribus Graduatorum & Indultariorum, omniumque gratiarum expectatiivarum, atque etiam à præventionibus Romanae Curiae, Henricus Rex IV. Edicto Maii anni 1596. art. 2. & alio Edicto Decembri anni 1606. art. 1.

IX. Tempus intra quod Graduati, tam simplices quam nominati debent vacans Beneficium petere, sex mensibus terminatur: quibus exactis ab eodem Beneficio excludendi sunt, nisi per eos non steterit, legitimumque obstiterit impedimentum, juxta cap. Quia diversitatem, de concess. præbend. Deselva tract. de Benefic. part. 3. quest. 64. Rebuffus de nominationib. quest. 20. num. 1. & 2.

C A P U T VII.

De Jure Patronatus.

I. **Q**UEMADMODUM mandatis Apostolicis, indultis Regis, Graduatorum privilegiis, sic etiam Patronorum presentacionibus minuitur Collatorum ordinariorum libertas. Vacantem namque Præbendam juripatronatus subditam non potest Ordinarius alii conferre, quam quem Patronus ei presentaverit, modo non sit incapax ratione canonici alijus impedimenti.

II. Neque etiam potest resignari in favorem, aut simpliciter resignatum Beneficium juripatronatus alteri conferri citra Patroni consensum, juxta constantem omnium Doctorum sensum, ut ait Azorius p. 2. lib. 8. cap. 8. quest. 1. Excepto quod Papa & Legatus derogare possunt juripatronatus Ecclesiastico, sed non Laico, ut infra declarabimus.

III. Tribus modis juspatronatus acquiritur. Primo fundatione, per contributionem soli seu areæ ad superaedificandam Ecclesiam. Secundo ipsa Ecclesia ædificatione ac fabricâ. Tertio dotatione ipsius Ecclesie, ut dicit Glossa in can. Pie mentis, 16. quest. 7. Quanvis enim inconveniens sit trahari à laicis Ecclesiastica negotia, cap. Quanvis, de decimis; ipsa tamen vult.